

Előfizetési feltételek.

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Hívatások, községek, köz-
segi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.
Halmérők és kocsmáro-
k részére az Halmérők
Közönyé-vel együtt
egész évre 4 frt.

Az előfizetések
postautalványval
szokozlandók

Egyes számok 10 kr. jával
szokoztak a kiadóhiv.

Kéziratok a szerkesztőséghez (Jánosi-utca 8. sz. I. em.)
küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak.
Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Főtér, 8. szám alá) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a *Reuter* ügynökség és a *Magy. Távir. Iroda* hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca 1 szám.

Hirdetések

Háromhasásos petit-sor
egyszeri közléseért 7 kr.
kétszeriért 6 kr., több-
szoriért 5 kr. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes
beiktatásért 20 kr.

A NYILTTÉRBE:

minden 3 hasásos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
tetemes díjkedvezmény-
ben részesülnek.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

**A gömörmezei gazdasági egye-
sület.**

Még élénk emlékünkből él a folyó év
június hó 2-ika! Ezen a napon támadt fel
halottaiból a gömörmezei gazdasági egye-
sület a Tornallyán megtartott értekezleten.

És a hogy feltámadt, arról győződünk
meg, hogy a »leányzó nem halt meg, csak
aluszik.«

Az álom hosszú volt, több évekre ter-
jedt, s bár a gömörmezei közgazdasági vi-
szonyok közül egy, esetleg sokra képes in-
tézmenyt szomorú szívvel nélkülöztünk: az
ébredés tagadhatatlanul impozáns és erő-
teljes volt.

Június 2-ika találkozója volt Gömör-
mezei legelőkelőbb, legvagyonosabb és leg-
értelmesebb gazdaközönségének, mely bár-
mennyire is gyakorolta itt-ott a legelősebb
kritikát az egyesület multjáról, azon okok-
ról, melyek az egyesületet nagy pártolás,
tetemes vagyoni előnyök mellett is a tetsz-
halott tehetetlen merevségébe juttatták;
mégis kicsilllogott minden szóból az öröm-
sugár, hogy az egyesület feltámad, s hallot-
tunk lelkes felszólalásokat, melyek a szép
reményt is felébresztették, hogy az egy szebb
jövőre szól.

Az akkori értekezletnek két fő megállá-
podása volt: a hátralékos tagdíjaknak be-
hajtása és az alapszabályok revidiálása;
mindkét funkcióra egy-egy bizottságot küld-
vén ki. A tagdíjak behajtása folyamatban
van, az alapszabályok készen vannak s hátra
van, hogy az alakuló közgyűlés egybehi-
vassék még e hó folyamán.

És hogy az érdeklődő nagyközönség-
nek módot nyujtsunk, hogy az egyesület
alapszabályait megismerje, még mielőtt az
a közgyűlés elé terjesztetik elfogadás végett,
hogy a nagyközönség előre elkészülhessen
a közgyűlésre s ki-ki saját tapasztalatait is
minél helyesebben juttathassa érvényre: ez
okból mi a közügyet szolgáló egész
terjedelmében közöljük mai szá-
munkban az újjáalakult gömör-
mezei gazdasági egyesület alap-
szabálytervezetét.

Járuljon ezen tettünk is hozzá, hogy
a gazdasági egyesület ügye iránt feltámadjon
az érdeklődés, s az egyesület intéző férfiai
s az egyesület tagjai találkozzanak ama
szép célokra való törekvésben, melyek az
alapszabályokban kifejezést nyernek.

A czélok mind praktikusok, melyek ott
kifejeztek és ép azért nincs helye a két-
kedésnek, hogy vajjon azok megvalósulnak-e,
mert ahhoz nem kell más a közgazdasági
viszonyok helyes ismerésén kívül, mint
praktikus, mozdító szellem, energia és
kítartás.

A praktikus szellemnek máris találunk
kifejezést az újjáteremtett alapszabályokban
is és kivált az ideiglenes titkár, Szakall
András ur iránt fejezzük ki elismerésünket,
hogy az egyesület újjászervezésében a prak-
tikus irányt követi.

Ép oly praktikus a kísérleti állomások
rendszeresítése, mint a sajtóval való élénk
contactus. Az első közvetíti az anyagi érdek
fejlesztését gazdasági úton, a másik ugyan-
ezen célt szolgálja szellemi úton.

A mi sajtónk törekedni is fog, hogy
állandó kapcsolatot tartson fenn Gömör-
mezei gazdaköreivel, gazdasági egyesüle-
teivel.

Mi szívesen nyitunk a mai nappal ál-
landó rovatot, hogy a megyei közgazdasági
viszonyok ott ápoltsanak.

Együttal felkérjük a gazdaközönséget,
hogy eme rovatot igyekezze maga is tömör,
rövid felszólalásokkal kitölteni.

A további praktikus czélok közt látni
véljük, hogy a gazdasági egyesület minden
gazdasági előnyt járjon ki a gazdáknek, s
azoknak lehető jutányos áron való megszer-
zéséről gondoskodjék, vagyis biztosítson
nekik olcsó bevásárlási forrásokat, viszont
nyujtsa módot és utat, hogy áruikat a lehető
legjobban eladhassa, úgy, hogy a gazdasági
egyesület központi irodája egy valószínű
kis vidéki börze legyen a szó neme-
sebb értelmében.

Egy további cél a gazdasági népszerű-
ség terjesztése, hogy az okszerű gaz-
dálkodás fejlessze.

Ez a pont teljesen rokon a hírlapi
agitációval, a mennyiben a könyvet a he-
tenként megjelenő lap is helyettesítheti.

Feladata továbbá a központi irodának,
hogy a kormányának előterjesztéseket tegyen,
viszont a kormányának a mezőgazdaság ér-
dekében tett intézkedéseinek végrehajtását
ellenőrizze; feladata, hogy a nemzetközi ter-
melés és árviszonyokat (cursusokat) folyton
tanulmányozza s a közönséget óvja egyes
könnyelmű termelésektől és figyelmeztesse,
mily termények fognak nagyobb keresletre s

TÁRCZA.

NEM SZERETEM A KÉK HARISNYÁSOKAT.

— Válasz fenti című tárczánkunkra. —

A »Gömör« eredeti tárczája.

Tisztelt uram!

E hó 21-én megjelent »Nem szeretem a
kék harisnyásokat« című tárczájában felhívja a
hölgyvilágot, hogy ha kedvük van, válaszoljanak
reá.

En, ambar e kegyetlen világ itélete szeri-
nt még nem tarthatok jogot a »hölgy« elnevezésre,
mert én még csak afele lenézett kis bakfis va-
gyok, mégis igen sokat kockáztatva, netalán a
mama haragjával is szembe szállva, kijelentem
szerény véleményemet.

Szerettem volna Önnek levélileg válaszolni,
mivel reszkettem még a gondolatától is, hogy
soraim a nyilvánosság elé kerülhetnek, attól
azonban még inkább tartottam, hogy levelem
valaki meglátja s akkor talán a lelketlenek még azt
fogják hinni, (oh Istenem!) hogy szerelmes levél,
pedig..... ments Isten, ilyesmi dehogyan is jut
eszembe, meg aztán, hogy őszinte legyek, nem
is értek én ahhoz.

Hogy szavaim őszinteségében nem kételke-
dik, azt nemcsak remélem, de el is várom, igenis
elvárom, hiába mosolyog olyan hitetlenül, (lega-
lább jelenleg ebben a stádiumban látom magam
előtt).

Istenem! hát olyan nehéz azt elhinni, hogy
egy »bakfis«, ki még alig rázta le lábairól az

iskola porát s kinek ujjai még nedvesek annak
eczetes tintájától, nem gondolhat egyébre, mint,
mint — no az egyszeregyre.

De nekem tulajdonképpen nem is az a czé-
lom, hogy Ön előtt a bakfisokat védelmezzem,
csupán meg akarom győzni véleményének téves
volta felől.

Ön ideális, midőn azt állítja, hogy nevének
okvetlenül a »kék harisnyásokhoz« kell tar-
toznia. Hiszen elhiszem, hogy az igen kellemes,
vonzó, »ábránd« lehet, hogy — a mint írja —
majdan egykor imádott kis feleségével együtt
fölváltva forgathatja tollát, de már engedjen
meg, ha bátorodom azt a megjegyzést tenni,
hogy ez igen szép, de csakis — idealizmusnak,
mert higgye el, hogy oly nő, ki a gondviselés
által számára kijelölt hatáskört mellőzve, a férfit
igyekszik helyettesíteni, megszűnik valódi nő
lenni, mert korán sem szabad azt hinnie, hogy
az emberiség nyerne az által, ha a nő a férfi
helyére lépne, mert ekkor el kellene hagynia a
lényegéhez tartozó kört. A nő a férfit semmiféle-
képpen nem pótolhatja, úgy szintén a férfi a nő
helyét igen tökéletlenül töltötte be...

Tárczából azt is észlelem, hogy Ön ki-
váncsi, igen, igen, nem tévedésből, egész határo-
zottan mondhatom. Lám, lám, én pedig eddig azt
hittem, hogy ez csak afele nekünk privilegizált
tulajdonság, melyet még (ha jól emlékszem a
bibliára) Éva anyántól örököltünk.

Látom, hogyan tiltakozik ezen tulajdonsága
ellen, de hát nem arról tanuskodik-e ezen fel-
kiáltása: »Oh ti naplók, melyek nem láttok nap-
világot, mily sok édes titkot rejtetek magatokban.«

Mennyi vágy, mennyi epedés, mily leirha-
tatlan kíváncsiság rejlik e szavakban.

Pedig látja, nemcsak édes titkokat rejteget-
nek azok a naplók!

Egy nő normális állapotban ritkán vezet
naplót, többnyire ha szerelmes, ilyenkor — mint
tudja — két eset fordul elő, vagy boldog, vagy
boldogtalan az illető

Ha boldog, úgy naplót vezet, hogy később,
ha már elvesztette, avagy egész teljében bírja
azt, annak olvasásába merülve, még egyszer
átélje azokat a boldog perceket, melyet a sze-
relem gyermekkorának neveznek.

S ha boldogtalan? — van-e olyan szív,
mely fölfoghatná, ugyszólván vele együtt érezne
azt az iszonyú fájdalmat s azt a kifejezhetetlen
szenvédést, a mely az ilyen szerencsétlen női
szívre vár?

Ilyenkor tehát naplóhoz folyamodik, annak
panaszolja el szegény szíve kínját, azzal osztja
meg szenvedését s arra bizza szíve legszentebb
titkát. S van-e ennél jobb meghitt? Bizonyára
nincs. Az nem fecseg, mint némely könnyelmű
barátnő, csendes s hű marad hozzánk.

S a szegény nő szíve megkönnyül, ha van
valakije, ki osztatlanul az övé s ki nem csalja
meg, mint a hűtlen emberek, ezzel játszik, cse-
veg s ez képezi gyakran neki igen hosszú időre
— mindenét.

Bevégeztem czéloamat s végül még csak
arra kérem, ne legyen többet kíváncsi a »höl-
gyek naplójára«, mert meg vagyok róla győződve,
hogy megijedne az abban található csodás ortho-
graphiától.

Ez a véleménye EGY BAKFISNAK.

ujabb s nagyobb piacra találni. Ezek a feladatok pedig mind olyanok, melyek egy általános keretben jelentenek, alapszabályba bent vannak, vagy nincsenek, egyre megy; a fő, hogy megvalósíttassanak. És mi hiszszük és reméljük, hogy az újáteremtett gazdasági egyesület az eszközöket és utat meg fogja találni s nemcsak a gazdasági érdekek előmozdítója, hanem egy egészséges központ is lesz, a melyen át fognak szűrődni a legkiválóbb érdekek, a melylyel egybe lesznek fűződve az összes megyei gazdasági kisebb körök.

A közigazgatási szervezet ezzel egy egészséges kerékvágásba jó, s ezen nagy érdekek készítenek bennünket arra is, hogy a folyó hóban megtartandó alakuló közgyűlésre felhívjuk már most a nagyközönség figyelmét, hogy kérjük, miszerint csatlakozzék az egyesülethez minél nagyobb számmal és minél lelkesebben, minél több tetterővel.

Iskolaév kezdetén.

Nem tartozik ritkaságok közé, hogy férfiak ép oly gyorsan és közvetlenül változtatják meg gondolkozás módjukat vagy jobban mondva azt, mit e helyett figyeltnek, mint változó időjárású vidékeken ruhánkat szoktuk ismételtelen változtatni. A történelem említi ugyan szilárd, következetes férfiakat, kiket az éke mellől szőlítettek a haza megmentésére, s kik, ha feladatuk sikerül, ismét visszatértek az éke mellé, megelégedve azzal ha embertársaik nem törődnek velük. Találkozunk a történelemben oly egyénekkel, kik meggyőződésükért kiálták a méregpoharat; bátran léptek a máglyára, kik a durva erő, anyagi hatalom elé, az erényérti szent lelkesedés erejét, az érinthetetlen férfiú méltóság hatalmát állították, kik száműzetésbe mentek, szükségét és nélkülözést szenvedtek, mert hasonlóan a fény sugarhoz, nem akartak meghajolni, hanem inkább megtörték.

Hű, áldozatkész szülők és gyermekek vagyunk, alapítunk mindenféle jótékony intézetet, fölfedezéseket teszünk, találmányokkal gazdagítjuk a világot és határozottan haladunk elő életmódunk finomításában; de mindezek mellett mégis elvesztjük lényünk velejét, mert cselekvésünk indító oka — csakis a vágy apróbb rétegeiben rejlik.

Létünk kellemessége, a jelenkor fogalmi szerint, ez az a mi után mindenki törekszik, e bálványunk áldozunk és mivel ehhez pénz az egyedüli eszköz, azért hajhássza ezt minden ember. Ezért homályosodik el a jogérti érzelem, ezért tűnedeznek a magasatos eszmények, ezért leszünk csökönyösökké minden iránt, a mi nem! Ezért cseréljük el könnyű szívet a becsületet a becsületért, ezért arat a siker; nem törődve azzal, hogy mily uton módon lett elérve, elismerést és csodálkozást. Azonban, a tiszta

emberiség minden csecsemővel ujja születik, amiért is ivadékaiknak tehetségünk szerint ajánljuk azt, mi egykor valóban boldogíthatja őket és ez: hogy j e l l e m e k k é n e v e l j ü k. A jellem ama tulajdonságoknak, mitől mi se akadályozható, hamisítatlan kifejezése, melyek az egyéniség lényegét képezik. Mihely a tulajdonságok ingadoznak, változók, tehát az illető egyén jellemetlen, oly jellemzés, mit senki sem akar magára vagy gyermekeire alkalmaztatni, pedig az, mit e szóval jelzünk, igen gyakran előfordul.

Ennek okai nem a korszellemben rejlenek, mint a főnebbiektől könnyen következtetnénk; csak a neveléshibák következményei, melyek növekedve erősödnek. E hibák meg vannak a családban, főként a társadalmi intézményekben és az iskolában.

Az iskolának vagy jobban mondva a tanításnak nagy befolyása van a jellemre. Az iskolának természetszerűen inkább terjedő, mint mélyedő hatása van. Kell, hogy általános tanítási célt tűzzön ki, kell, hogy általánosan érvényes kérvényeket hozzon, mivel pedig szem előtt kell tartania a középmentéket, se a színvonal fölött, se alatta nem terjedhet el. Egyenlősítien, általánosítania kell és véletlen játékra bízni, az egyesek sajátosságait egyéniségeit. Ekként könnyen megeshetik, hogy kitűnő tanítvány gyöngye jellem legyen; sőt az az eset is képzelhető, hogy a tanulóknak elsőrendűsége okozza a fedésre méltó jellem képzését, mert ha több tanító a legkülönbözőbb követelésekkel áll elő a fiu irányában és nem képes arra, hogy mindegyiket egyaránt teljesítse, csakis két eset képzelhető: a fiuban vagy rendkívüli és sokoldalú tehetség rejlik, vagy pedig tanítónak megelégedését egyéni természetének végképeni lemondása árán szerzi meg, mindenképp alkalmazkodni igyekszik és minden órában másnak kell lennie, mint aminő. Ha már most ehhez még az is járul, hogy az oktatás is inkább elható és tudást halmazó, mint serkentő és képző, úgy hogy csupán a főt veszi igénybe, a szívet pedig érintetlenül hagyja, úgy minden oda működik, hogy a jónak ígérkező jellem tönkre menjen.

A »Gömör-Kishontvármegyei gazdasági egyesület

uj-alapszabály-tervezete.

Az egyesület czíme és eszközei.

1. §.

Az egyesület czíme: »Gömör-Kishontvármegyei gazdasági egyesület«.

2. §.

Az egyesületnek két — egy nagy és egy kis — pecsétje van. A nagy pecsét Gömör-Kishontvármegye czímerét »A Gömör-Kishontvármegyei gazdasági egyesület nagy pecsétje« körirattal tartalmazza, a kis pecsét csupán »A Gömör-Kishontvármegyei gazdasági egyesület pecsétje« felirattal bír.

3. §.

A nagy pecsét díjazásoknál, okleveleknél, s nagyobb jelentőségű okmányok hitelesítésé-

nél használtatik; a kis pecsét pedig általában hivatalos levelezéseknél.

4. §.

A nagy pecsét az elnöknel, a kis pecsét a titkárnál tartandó.

Az egyesület székhelye és területköre.

5. §.

Az egyesület székhelye Rimaszombat, területköre Gömör-Kishontvármegye.

Az egyesület célja.

6. §.

Az egyesület célja: általában a hazai, különösen pedig Gömör-Kishontvármegye földműveléssel foglalkozó néposztályának szellemi művelődését és anyagi jólétét előmozdítani, nevezetesen céljául tűzte ki: a közművelődést és a mezőgazdasági szakértelmet fejleszteni; a földművelés érdekeit a kormány és törvényhozás irányában képviselni; a hatósági közegeket szakvéleményrel és felvilágosítással támogatni; a mezőgazdaság körül mutatkozó hiányokat és akadályokat megszüntetni és ezek elhárítására vonatkozó intézkedéseket indítványozni; felmerülő fontos szakkérdések tekintetében véleményes jelentéseket, szakértekezéseket a kormány elé terjeszteni; helyeseknek felismert intézményeket vagy újításokat támogatni. Külföldön tapasztalt haladásokat figyelemmel kísérni s azok tanulmányozására kiküldött honfiakat segélyezni; a föld hitelt emelni s a gazdáknak a tőkét az egyesület által könnyebben és olcsóbban hozzáférhetővé tenni. A termények elárúsításának lehetőségét fokozni és a belföldi terményeknek a külföldiekkel való versenyképességét folyton emelni; a gazdákat minél okosabb földművelésre serkenteni, végre a mezőgazdaság kifejtésére biztos és eredménydus irányt adni.

Az egyesület eszközei.

7. §.

Az eszközök, melyekkel az egyesület kitűzött céljai elérésére törekszik, következők: Alszóbb és felsőbb földműveléssiskolák felállításának eszközzése; egyesületi tárgyalások, kölcsönös érintkezés és eszmecsere, szakirodalmi közlönyök, iratok és könyvek általi eszmetérjesztés és a korral való haladásra buzdítás, mely végből kizárólag Gömör-Kishontvármegyre szorítkozva, fiókegyleteket, olvasóköröket alakít, vándortanítókat segélyez, felolvasásokat rendez, pályakérdéseket kítűz és jutalmaz Koronkint mezőgazdasági kiállítások rendezése, kísérletekre és üzleti reformok meghonosítására állandó telepeket állít fel. Terményesarnokok felállítása, hol a mezei iparnak termelvényei, különösen pedig a gabona, biztosan elárúsíthatók. A mezei ipar belterjeségének előmozdítására, a föld hitelének emelésére, a mezőgazdák és a munkások anyagi segélyezésére célzó intézmények u. m.: a kölcsönösség és részvények elvére fektetett tűz- és jégkár elleni biztosító társulatok, a társulás elvére alapuló földhitel egyesületek, gépbeszerzési-, talajjavítási-, pince- és egyéb mezőgazdasági szövetkezesek kezdeményezése és támogatása, sőt esetleg az egyesület általi felállítása.

Folytatás a mellékleten.

AZ ELSZÁNT RIPORTER

(Amerikai történet.)

Irtá: DON MORGÓ.

Bevezetés.

Ha e sorok végére érve, megvetést éreznél nyájas olvasó a toladó riportert iránt, gondold meg, hogy ő nem volt rosszabb Dugonics Titusznál, ki a törökkel együtt inkább magát is a mélybe vetette, csak hogy a várat megmentse. Nos, nem ugyanezt tette-e, kissé más alakban, lapja érdekében, a toll elszánt bátor hőse?

Az első nap.

Mr. Nordfolktow James, a »Yankee-yorki Herald« fürge riportere egy szép reggel beállit Mr. Clayworth Robinson, Yankee-York tömzsi főpolgármesterének hivatali szobájába.

— Good morning, my dear Sir! — bókolt a fürge riportert bizalmas szembunyorgatással, s kedélyesen mosolygott hozzá.

Mr. Clayworth homlokán a megsértett hivatalos méltóság veszedelmes ránczokat húzott össze. Rideg hangon szólalt meg, miközben Ádám-csutkájá egészen eltűnt a borotvált toka elsimult redői alatt.

— Mi kell?

— Pompás kérdés! Csakugyan kell valami. Még pedig okvetlenül kell! Mondja csak kedves polgármester ur, nem tudna nekem valami újsággal szolgálni? Valami hivatalos dolgot... valami pikáns izét... Hm? Hehehe!...

Mr. Clayworth ereiben igazi angol vér folyt. Élete legválságosabb pillanataiban, így nőül-sekor sem hagyta el hidegvérre. Hanem most, most érezte, hogy ki fog törni, s legnagyobb erőfeszítésébe került megőrizni a hivatalos ko-

molyságot. Bensejében már forrva, de még mindig lesújtó grandezzával — az ajtóra mutatott.

— Ej! ej! Hát csakugyan nem tud kedves polgármester ur semmi újat? — csicseregte még mindig mosolyogva a fürge kis riportert.

Mr. Clayworthot erre már elhagyta a hidegvér és a grandezza, s elementáris erővel bömbölte el a választ:

— Takarodjék a pokolba!...

Második napon.

Mr. Clayworth Robinson, Yankee-York tömzsi főpolgármestere éppen kedvencz hivatalos dolgát: a körmei tisztogatását végezte, mikor ajtaja kinyilt és belépett rajta Mr. Nordfolktow James.

— Good morning, my dear Sir! — s barátságosan megveregetve a vállát a polgármesternek, hízelt hangon kérdezte: — Talán ma tudni fog valami újat?...

— Hát nem megmondtam önnek már tegnap, hogy menjen a pokolba! — ordított magánkivül Mr. Clayworth.

— All right! de hisz épen azért voltam bátor épen ide visszafáradni! Hehehe! Nos, adjon ma valami jó hírt.

Mr. Clayworth önmagán csodálkozott. Egyik szépapja ugyan gutaütésben mult ki ez árnyékvilágból, de meg volt győződve, hogy sokkal kevesebb jussa volt ehhez a hirtelen átmenethez, mint neki. Megtapogatta magát, ha nem változott-e át balszamba mártott mumiává hirtelen, s miután meggyőződött az ellenkezőről, a legmesszibb menő önorulom hangján reszkettette meg a levegőt.

— Ha rögtön nem távozik, kidobatom.

— God dam! Elvégre is ez nyilvános hivatal, a hova mindenkinek be szabad jönni, még

pedig akkor és annyiszor, a mint épp kedve tartja. Lapomnak eredeti hirre van szüksége, — s én öntől akarom azt megszerezni!

Mr. Clayworth önkívületi állapotban csöngetett. Aztán a belépő szolgára ráivallt:

— John! Dobb ki ezt a gazembert.

Mig a szolga hozzákészülődött ehhez az élvezetes hivatali funkcióhoz, Mr. Nordfolktow addig levette a kabátját, s felgyűrve ingujját, nyugodtan állt ki egy boxra.

A másik pillanatban John betört orral hevert a szoba p dozatán, s harc-, illetve kidobás-keptelelné volt téve.

Mr. Clayworth ekkor végkép megfeledkezett a tekintélyről és saját legmagasabb kezeivel rontott a fürge kis riporterre.

S a másik pillanatban Mr. Clayworth Robinson, Yankee-York tömzsi főpolgármestere, továbbá az angol flegma, hivatalos tekintély, s lesújtó grandezza — a földön heverték.

Az utolsó jelenet.

A zajra, dulakodásra azonban deus ex machina-ként berohant az egész elnöki ügyosztály. Főnöküket talpra állítani, ennek fuldokló hangon előadott kívánságát teljesíteni, pillanatnak műve volt s ismét egy másik pillanatban a fürge kis riportert — kirepült.

Mr. Clayworth még ki sem fujta magát, mikor ajtaja újra kinyilt s azon Mr. Nordfolktow kissé borzas feje bukkant be.

— Hidigigeigei! Közönmöm dear sir! Ez az eset pompás újdonság lesz lapomba. Good day!...

Mr. Clayworth annyira elájult, hogy egy egész új vízművet kellett berendezni, mig visszaadhatták angol hidegvérének, hivatalos tekintélyének s lesújtó grandezájának.

Csizi-bál.

Tartott Csizben folyó hó 26-án, a gömör-megyei ifjuság által; széppé, csillogóvá tették a vármegye egybegyült gyöngyei, kellemessé a fürdő pompás új tánczterme, melynek akustikája kitünő, padlója sikos, diszletei izlések, emlékezetessé teszi végre az a csapongó jókedv, mely a mulatságon estétől reggelig uralkodott. A csizi fürdő ezáltal nemcsak betegek, hanem nagy-szamu mulató közönség befogadására is alkalmasnak bizonyult s a nagy és szép társaság mulathatott a nélkül, hogy a betegek zavarták volna, vagy a betegek zavarták volna a mulatókat. A közönség sorában alig is volt fürdő-vendég s a zömét a társaságnak az idegenből érkezett vendégek adták, kik már délután érkeztek nagyrészt magánfogataikon s magánlakásokban s a fürdőépületben voltak elszállásolva. Este 9 órakor egybe volt már gyűlve teljes számban a társaság s *Vajda* Pál ur az egyik főrendező *Glosz* Aranka kisasszonnyal és *Török* Gyula ur a másik főrendező *Glosz* Vilma kisasszonnyal megnyitotta a tánczot, igazán magyaros lejtésű csárdással. Mesés az a kedv, mely a csárdás során előtört a kedélyekből s 23-szor lett ez a lelkes csárdás megújráva. Ilyen hangulatban folyt a multság az éjszakai megtartott szün-örégi, mely alatt a társaság a nagy ebédlőbe vonult, hol a legjobb ízű Menü és legjobb borok dícsérték a csizi fürdő konyháját és pincéjét. A szünóra után jött a soupeé-csárdás, mely ismét olyan hangulatban folyt le: hogy bár csak ez az éjszaka 13 éjjel tartana! S a kedv még akkor is vígan mosolygott végig a társaságon, mikor a napsugár felelt a mosolyra s a napsugár mosolyoghatott örömben még délen is, mert a társaság egy része magyaros kedélyvel mulatott a déli órákig. A szép társaságból feljegyezni sikerült a sok közül: *Glosz* Arthurné, *Molnár* Józsefné, özv. *Bakó* Istvánné, *Vajda* Andrásné, gr. *Almássy* Arthurné, *Balácsi* Antalné, *Szelezcky* Dénesné, *Forster* Imréné, *Szakall* Istvánné, *Máriássy* Gizella, *Szentiványiné*, *Horváth* Józsefné, *Balogh* Samuné, *Mesko* Ábrissné: *Glosz* Vilma, *Glosz* Aranka, *Fáy* Lenke és *Margit*, *Forster* Zsófia, *Izsópy* Ida, *Balogh* Ala urhölgyeket, továbbá *Glosz* Arthur, *Molnár* József, *Dráskóczy* László, *Fáy* István, *Vajda* Ferdinánd, *Vajda* Pál, *Vajda* András, *Diószeghy* Zsigmond, *Vajda* István, *Török* Gyula, *Almássy* Arthur, *Diószeghy* Dezső, *Szakall* István, *Szelezcky* Árpád, *Szelezcky* Zoltán, *Mesko* Ábris, báró *Tochtig*, *Kármán* hadnagy, *Kossuth* József, *Hevessy* Barna, *Horváth* József, *Balogh* József, *Szakall* Miklós, *Dessleffy* Árpád, *Balázs* Antal, *Lengyel* Iván, *Gaal* János, *Máriássy* Tivadar, *Hevessy* László, *Bornemisza* Dénes, *Fáy* Kálmán, ifj. *Vajda* Ferdinánd, *Szelezcky* István, *Szabó* Gyula és *Szeless* Ödön urakat.

H I R E K.

— **Eljegyzés.** *Szeless* Ödön, lapunk felelős szerkesztője folyó hó 2-án váltott jegyet *Guha* Berta kisasszonnyal, özv. *Guha* Viktorné szépségben és kiváló műveltségben egyaránt gazdag leányával. Lapunk felelős szerkesztőjét örömben üdvökívánataival kíséri a szerkesztőség s munkatársak, a kiadó és nyomdászemélyzet nagy gárdája, sok és hosszú boldogságot esdve le az ég uratól az ifju párra!

— **Papszász Gyula,** helybeli volt főgymnasiumi tanár folyó hó 2-án utazott el városunkból, hogy új állását a szarvasi főgymnasiumnál elfoglalja. Főgymnasiumunk egy kiváló tanárt, társadalmi életünk egy élénk tényezőjét, kedves tagot veszít benne. Mi is, mint lapunk tevékeny munkatársát, őszintén sajnáljuk s kívánjuk, hogy ép oly igaz rokonszenv fogadja új otthonába, mint a hogy érezzük mi távozását.

— **Eljegyzések.** *Löcherer* Gyula, lapunk volt szerkesztőségi tagja, jelenleg bártfai gyógyszerész eljegyezte *Jaczkó* Pál mérnök kedves és szeretetreméltó leányát, *Juliskát*. — *Remenyik* Lajos vámosfalvi tanító, lapunk szorgalmas munkatársa eljegyezte özv. *Katona* Miklósné szeretetreméltó leányát, *Annát*. Tartós boldogságot kívánunk.

— **Új tanárok.** Az ujon választott *Szatmáry* József és *Sarudy* Pál főgymnasiumi, *Kurczbeck* Ernő polg. iskolai tanárok s *Matolcsy* Pál községi elemi leányiskai tanító szeptember 1-én foglalták el új állásaikat. Szívesen üdvözöljük új állásaikban, fogadja őket az igaz bizalom és nemes elismerés nehéz pályájukon.

— **A nyári idény alatt** *Palócz* Kálmán távolléte alatt *Oláh* József helybeli cigányprimás játszott a nyári mulatságokon zenekarával s e helyre n konstatáljuk, hogy a közönség meg volt vele elégedve. Az igyekvő primást, ki rimaszombati polgári jogaira is büszke művészete mellett, ezutánra is ajánljuk párfolásra.

— **Táncmulatság.** A rimaszombati dalárda ma délután a *Széchenyi*-kertben hangverseny-nyel egybekötött táncmulatságot rendez, melyre a dalművészet minden barátját szívesen látja. Belépti díj 30 kr. Kezdeté délután fél 3 órakor.

— **A gömöri ev. ref. papi értekezlet** szept. 11-én Tornallyán tarja nagy gyűlését. Tárgyai lesznek: 1. Elnöki jelentés. 2. A serki *Szabó* József lemondásával üresedésbe jött főjegyzői szék betöltése. 3. Két rendbeli pályadíj kiadása. 4. A szakmai értekezletek jegyzőkönyveiben felvetett indítványok felett érdelemleges diskussió. 5. Egyházi dolg zatok bírálati mellátása. Összehívta: *Csabay* Pál, értekezleteli elnök.

— **A felső-balogi szőlőhegyen** a *Gizella*-lak felszentelésére kedves házi mulatságot rendezett dr. *Marikovszky* István járásorvos. Részt vett sok tokon és jóbarát. Többek között ott voltak: *Marikovszky* Géza és neje, *Marikovszky* Gyula, özv. *Csider* Antalné, dr. *Szabó* Sámuel és neje, *Török* János és neje, *Lengyel* György és neje, *Lengyel* Sámuel, *Horváth* János, főt. *Terhes* Pál és neje, *Peschina* Miksa főhadnagy, *Held* kapitány és sok mások. A társaság délután 4 órakor gyűlt össze és mondható, hogy igen vig és kellemes mulatság lett, úgy, hogy az idő már későre járt, midőn a társaság, mely vagy 35 egyénből állott, széteszolt, éltelve a házi urat, dr. *Marikovszky* Istvánt és kedves, előző-keny nejét.

— **Lótenyésztés érdekében.** A lótenyésztési bizottság mult hó 28 napján a lótenyésztés előmozdítása céljából jutalmakat osztott ki. A kiállított lovak közül díjakat nyertek: *Csikós* anyakanczák után *Várnay* 70 koronát, *Reiner* 50 koronát, *Slopovszky* 40 koronát, *Nagy* János 30 koronát, *Gaal* Bőd János 20 koronát, *Iván* 15 koronát, *Szászy* 10 koronát, *Kövér* 10 koronát. 3 éves csikók után *Reiner* 50 koronát, *Batta* 35 koronát, *Fejes* 30 koronát, *Tamás* 20 koronát, *Bodnár* 10 koronát, *Gyomor* 10 koronát. A bíráló bizottságban ott voltak: *Farkas* Ábrahám a lótenyésztési bizottság elnöke, *Hámos* László főispán, *Széntmiklóssy* István, *Samarjay* János, *Szakall* András bizottsági jegyző és *Lehotzky* Márton állatorvos.

— **Példa nagyurainknak.** *Andrássy* Dénes gróf ur, ki a megyei közmívelődési egylet megalapításához egyik legnagyobb összeggel járult, a legutóbb lefolyt fél év alatt nemesszivősége s nagylelkűségének szép bizonyítékát adta akkor, midőn a rozsnóyi egyik tornaiskola épületi anyagait a sajátjából fedezte s Rozsnó város vízvezetékéhez szükségelt, — s előállítási áron kért — vascsöveket ingyen adta meg, a hárskúti templomot több mint 10,000 frtnyi költséggel az ország egyik díszesebb imaházává emelte, ez összeget jóval felülhaladó összeggel járult a k. h. várallyai templom díszes felszereléséhez, megajándékozta *Hankova*, *Rochfala*, *Markuska*, *Jólész* s egyéb számos községeket s pártatlan jószívűségét mutatta legutóbbi 4350 frtnyi adományozásaival is, melyből a nagyon szegény kis-szabolosi evang. templomnak 500 frt jutott. Az itt elősorolt adományozásait megelőző fél év az uradalmi tiszték sorsa javításának, fizetések önkéntes emelésének s pártatlan jutalmazásoknak volt szentelve. Kiválik e gróf ur s valóban nemes és nagylelkű neje több mások közül annál is inkább, mert míg más nagy uraink, kik külföldön tartózkodnak, nagyobbrészt jövedelmük teljes összegét külföldön költik el, addig e gróf ur külföldön: tartózkodva bár, nem feledkezik meg szeretett hazánk szegénysorsú lakosairól, s jövedelmeinek legnagyobb részét jótékony célú adományozásokra fordítja, mílalt krasznahorka vidékének s a megyének valódi áldásává vált. Örömmel esik meggyőződnünk e nemesszivőségről annál is inkább, mert mint tudva van, teteemes birtokaival nagy terheket öröklőlvén, ezek törlesztése adományozó kezét nagyban megköthette, s most, midőn terhei legnagyobb részétől megmenekedett s kegyes jószívűségének ugy a nevezett gróf, mint a grófné minduntalan nagyobb és nagyobb bizonyítékát adja, talán kell, hogy e nemes gróf és grófnének e jótéteményeiért hálával adózzunk. B.

— **Értesítés.** A rimaszombati községi elemi fiu-iskolában a beiratások az 1893-4. tanévre folyó évi szeptember hó 4. 5. és 6. napjain, az iskola helyiségében eszközöltetnek. Kéretnek a t. szülők gyermekeikkel együtt személyesen megjelenni. A szülők és gyámok gyermekeik, illetve gyámoltjaik tandíjmentességeért 1893. évi szeptember hó 18-áig folyamodhatnak. A kérvények a közs. elemi fiu-iskola igazgatóságánál nyújthatók be. A rendes tanítás szept. 7-én veendi kezdetét. Az igazgatóság.

— **Műkedvelői előadás** *Lévárton*. *Lévárton* egy kis irodalmi ünnepszámba menő műkedvelői előadás volt folyó hó 7-én. *Hevessy* Bertalanné urnó mutatta be finom szellemét egy vigjáték útján, melyet maga irt s egy vállalkozó

kis társaság interpretált. »A rászédett vén leány« című egy felvonásos vigjáték került színre. Rövid meséje, hogy egy gazdag özvegy uri ember leányát egy bálban aggszűz által akarja gardiroztatni, a mi azonban a kis leánynak sehogyse tetszik. *Szélházy* nevű udvarlójához fordul tehát segítségért, mivel összeesküvést sző a vén leány ellen. *Szélházy* el kezd neki udvarolni, az udvarlás a vén leányt elbódítja s ép akkor, mikor *Szélházy* nyakába borul, lép be a fiatal leány atyja, a ki berzadva látja, hogy milyen hölgyre akarta ő a leányt bízni s a ki most már nem is gardirozhatja tovább. *Szélházy* a leleplezését jutalmul megkapja a kis leány kezét. Az özvegy uri embert *Dorogdy* Raisz Dezső adta, leányát *Ilmát*, *Madarassy* Margit, *Szélházyt* *Piloszanovits* Antal, *Juczi* házvezetőnő aggszűzét *Hevessy* Mária urhölgy adta. Az előadás rendkívül sikerült. A bájos és szép *Hevessy* Mária valóban mesterialen tudta szépségét, báját s ifjuságát maszkirozni s egy vén leány szerepét, alakját adni. *Piloszanovits* Antal ur Budapestről, *Szélházyt* igazán bravourral játszotta s Budapestről magával hozta az összes széltolók huncutságait, kiből azonban mégis gyengéd, odaadó jegyes válik, kit a legszebb leányok egyike boldogít szerelmével. *Madarassy* Margit bájos kis leány volt, kiről nem csoda, hogy *Szélházyt* lábáról leverte. *Raisz* Dezső nagyon jól alakította a gazdag földbirtokost s a leányáért aggódó apát. Az előadók mindent elkövettek, hogy *Hevessy* Bertalanné urnó szerzői szellemét sok ügyességgel hozták általában a szereplők kifejezésre s volt kacaj, nevetés s a sok pompás szellemes ötlettel és megjegyzéssel élénken megnyilatkozó hangulat. Egyszóval az est pompásan sikerült, bár a kedves háziasszony gyászára való tekintetből zene nem játszott. Kapcsolatosan megemlítjük azt is, hogy *Piloszanovits* Antal ur az előadás előtt vakmerő biciklista mutatványokkal mulattatta a közönséget. A társaságban s a nézők közt ott voltak a szellemes háziasszony *Hevessy* Bertalanné és kedves leánya *Hevessy* Marikim és a szereplőkön kívül még: *Bornemisza* Lászlóné, *Marton* Jánosné, *Madarassy* Dezsóné, *Madarassy* Vilma, *Madarassy* Iлона, *Török* Gyula, *Szelezcky* Zoltán, *Szelezcky* Árpád, *Szelezcky* Pista, *Fáy* Tóni, *Bornemisza* Dénes, dr. *Kálniczky* Géza.

— **A dobsinai jégbarlang sorsa.** Hetek óta híre jár, hogy a dobsinai jégbarlangot *Rohonczy* *Gedeon* a modern kívánalmaknak megfelelően teljesen be akarja rendezni s épen ezért 200,000 frtos ajánlatot tett a városnak. *Dobsina* városa, noha az imént megtartott jégünnep alatt is bebizonyult, hogy a nagyszerű barlang jelenlegi berendezése s a szállókak éppenséggel nem megfelelők, mégis azt határozta, hogy a jégbarlangot nem adja el. A világhírre érdemes jégbarlang így egyelőre régi, elhanyagolt állapotában marad.

— **Bűnös anya** czímen annak idején megirtuk, hogy miként ölte a hóba egy *Reinicz* Fáni nevű izraelita varróleány törvénytelen gyermekét. A királyi kuria ítéletét e napokban hirdette ki előtte a helybeli királyi törvényszék, mely szerint nevezett 1893. augusztus 2-tól számítandó 4 évi fegyházra ítéltetett, melyből a vizsgálati fogság által 6 hónap kitöltöttnek tekintetik.

— **A kritikus pillanat.** A műkedvelő fotografusok mindig nagyobb számmal kóborolnak a fürdőkön és mihelyt egy érdekes embert vagy nőt meglátnak, vagy valaki túszent, alszik, szerelmesedik, haragszik, mindjárt lekapiják, megörökítik. Egy felső-ausztriai fürdőn *S. gróf* örökítette meg apró képekben a fürdő-életet. Történik azonban, hogy egy román földes ur is a fürdőre érkezik s ismervén a grófit, nagy tetszéssel nézegeti annak a gyűjteményét. Ihol a feleségem, mondja nevetve, itt sétál, itt meg iszik, itt meg egy virágot szakit. Egyszer csak elvörösödik, majd elsapad. Anélkül, hogy szólna, elrohan az egyik képpel. A hotelben lármás jelenet volt a férj és a nő között. A férj el is utazott azonnal. A grófnak meg voltak számozva a képek és néhány lemez meg is volt még. Rövid keresés után megtalálta a képet, a melyen a román asszonyt abban a pillanathban ábrázolta, amikor egy huszárkapitány karjai közt andalgott.

— **Az őszi idő** a divatcikkokban is változást idézett elő, ezt leginkább észrevehetjük a *Löfkovics* Lipót-féle divatúru üzlet elegáns berendezésén; s szorgalmas üzlettulajdonos e napokban érkezett vissza *Bécs*ből, hol a legújabb divatcikkeket szerezte be. A nagyközönségnek óhajtnak szíveséget tenni, midőn ezen divat újdonságokra becses figyelmüket felhívjuk

— **Révai Miklós** arczképét közli a »Képes Családi Lapok« 36-ik száma, rövid vonásokban vázolja a nagy nyelvtudós életét és működését, megemlékezve emlékszóbrának leleplezéséről is. E szám tartalma máskülönbön is igen érdekes és változatos. *Prém* József »Regina« című el-

beszélése vége felé közeledik, a zamatos elbeszélése, az érdekes kifejtés önkénytelenül azt a vágyat ébreszti az olvasóban, vajha még tovább tartana. Figyelmet érdemel Kósa Rezsőnek »Egy merész ugrás« című vig beszélykéje is, mely előnyösen mutatja be a fiatal író. Hasznos iránycikkék és mulattató rovatok egészítik ki a szám tartalmát, biznyságo! téve arról, hogy a »Képes Családi Lapok« a legjobb és legjutányosabb hetilapok egyike.

Nyilttér.)*

Ez uton van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy őszi- és téli-áruimat raktáromra személyesen beszereztem, szem előtt tartottam most is, hogy igen tisztelt vevőimre legutolsó divat szerinti legizlésebb cikkekben és jutányos áron kiszolgálhassam u. m.:

Legjobb őszi- és téli felöltők, kabátok, gallérok, cepek, köpenyek, utazó- és utcai bundák, rádok, blouzok, kész női házi és ponyola-ruhák;

Leány- és gyermek-felöltők, kabátok, köpenyek, egész garnitúrák, trikó- és szövet-ruhák, fiu-ruhák, fiu-felöltők;

Női- és leánykalapok, sapkák, minden lehető formában;

Férfi-kalapok, férfi-sapkák, ugyszinte fiu-kalapok, fiu-sapkák, jäger-íngék és nadrágok; Férfi-czipők és csizmák, ugyszinte női lábbelik is legnagyobb választékban;

Fiu-, leány- és gyermek-czipők és csizmák. Esőernyők, sétabotok, pénz- és szivartárczák, kézi-táskák uti-bőröndök.

Legnagyobb választék: férfi- és fiu-íngékben, gallérokban, manchettákban, harisnyák- és keztyűkben;

Legszébb kézi-munkák, himző- és kötő-selymek, pamutok, czérnák és hozzávalók;

Női vállfűzők, kész kötények;

Meglehető szép választék: férfi- és fiu-nyak-kendőkben.

Midőn mindezeket a n. é. közönség becses tudomására hozom, kérem üzletben megérkezett új, szebbnél-szebb áruk megtekintését és bizton állíthatom, hogy a legkényesebb izlést is kielégíthetem.

Teljes tisztelettel

Löfkovics Lipót

*) E rovatban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelőséget.

Piaczi árák.

Rimaszombatban 1893. augusztus 28-án tartott orsz. vásáron:

Tisztabuza forint 7.—, 7.05, rozs 5.70—5.80, árpa 5.80—6.— zab 7.50—7.60 kukorica 5.50—5.60, krumpli 1.25—1.40, bab ———— mázsánként. — Marhahús 52 kr, Borjuhús 52 kr. Sertésbús 48 kr. kilogrammonként. A rkapitányi hivatal.

Rozsnyón 1893. évi augusztus 26-8n tartott heti vásáron:

Tisztabuza frt 6.10, rozs 4.70, árpa 4.10, zab 3.50 kukorica 5.10, bab 5.00, kása 9.20 hektoliterenkint Sulyán Sándor, rkapitány.

Kerestetik bérbe Rimaszombatban vagy annak környékén

egy kertnek való

2—3 hold kiterjedésű föld, folyóvíz vagy kút közelében,

Czim: a kiadóhivatalban.

Árverési hirdetmény.

3260—1893. Szab. Rimaszombat r. t. város tulajdonához tartozó pusztai szabadkai

V I Z I M A L O M

és tartozéka 1893-ik évi január hó 1-étől számított 6 évre bérbeadatik; a bérleti kivánók felhivatnak, hogy 75 frt bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat folyó évi szeptember hó 16-ának d. e 12 órájáig a polgármesteri hivatalba adják be.

A bérbeadás alpjául készített árverési feltételek a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalnál megtekinthető, s arról másolat vehető.

Kelt Szab. Rimaszombat r. t. város tanácsának 1893. évi augusztus hó 30-án tartott üléséből.

Szabó György,

polgármester.

HIRDETMÉNY.

A Hubay László kiskoru gyermekei tulajdonát képező

dobfeneki birtok,

mely áll, katasztrális holdakban: 4 hold belsőség, 138 hold szántóföld, 33 hold rét és 235 hold erdő-legelőből, gyámhatósági rendelkezés folytán

szabadkézből eladó,

esetleg az 1894. év május 1-jével haszonbérbe kiadó. — Bővebben az alulírott nál értekezhetni.

Rimaszombat, 1893. július 28.

Marton János,

t. tisztii ügyész.

Eladó ház és külsőség.

Jolsván, a főutcán egy emeletes ház a földszinten bolthelyiséggel, az emeleten tágas lakással, s egy 12 holdból álló külsőség

szabadkézből eladó.

Értekezhetni **Kuna Aurél** főszolgabíró urral Jolsván és **Molnár József** ügyvéd urral Rimaszombatban.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Egy teljesen jó karban levő 13 soros Jull-rendszerű

— sorvetőgép —

nagyobb gép beszerzése következtében fölöslegessé válván

jutányos áron eladó.

Értekezhetni a tulajdonos **Fáy István** urral Pusztá-Szemszurón. (U. p. Bálka.)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kész női ruhák és blouzok.

REISZ JÓZSEF RIMASZOMBATBAN.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy budapesti és bécsi utamról visszatérve, **áruraktáramat** az **őszi idényre** dusan felszereltem mindenféle cikkekben u. m.:

Női és férfi ruhakelmék,

legújabb cosmanosi és francia mosó barchetok.

Különösen kész női ruhák

legfinomabb kivitelben

== 3 frttól 30 frtig ==

továbbá kész női blouzok, legújabb divatu fiu- és leány-ruhák

Különösen figyelmébe ajánlom ez idényre:

Női- és leány diszített és diszitetlen kalapjaimat

minden hozzávaló cikkel.

Nagy választéku férfi- és fiu-kalapok, íngék, gallérok, kézellők, nyakkendők, zsebkendők, keztyűk, harisnyák, galanterie és norinbergi áruk.

Kiváló tisztelettel

REISZ JÓZSEF

divatáru-kereskedő

RIMASZOMBATBAN.

Illatszerek és norinbergi áruk.

Női- és leány diszített és diszitetlen kalapok

Kész és megkezdett női kézimunka himzéseik.

Bécs 1884. Érdemérem.

Budapest 1080. N. díszlelvél.

Zágráb 1891. Díszlelvél.

Eszék 1889. Díszlelvél.

N.-Pálánkan 1887. Ar. érem

London 1878. Díszlelvél.

CSIK JÓZSEF

császári és királyi kizárólag szabadalmazott

első szerémi portland-czement és vízhatlan mészgyár

BECCSINBAN,

Központi iroda és raktár: **BUDAPESTEN, V., Rudolf-terakt 6. szám.**

Ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földirtókások, községi és egyházi előjárások, valamint a n. é. közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

Portland-czement és vízhatlan mészét

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítanak.

Arjegyzék és magyarázat kívánatra részszéggel megküldetik.

Paris 1867. Bronz-érem.

Kecskemét 1872. Ezüst-érem.

Ujvidék 1875. Arany-érem.

Szeged 1878. Érdem-érem.

Triest 1883. Arany érem.

Az egyesület tagjairól.

8. §.

Az egyesület tagja lehet minden nagykorú és feddhetlen honpolgár, nemkülönben a községek, egyletek, társaságok és intézetek, mint jogi személyek, ha az előbbieket személyesen vagy megbízottjaik, az utóbbiak pedig jogi képviselőik által az egyesület igazgató-választmányánál magukat beiratják és kinyilatkoztatják, hogy az egyesület tagjai óhajtanak lenni, a tagsági díjak pontos fizetésére magukat kötelezik s az egyesület alapszabályainak minden tekintetben eleget kívánnak tenni.

9. §.

Az egyesület tagjai lehetnek: alapítók, rendesek, pártolók, levelezők vagy tiszteletbeliek.

10. §.

Alapító tag, ki legalább száz o. é. forintot készpénz — állami — vagy a közgyűlés által bármikor felmondható magánkötelezvényekben az egyesület igazgató-választmányánál letesz, illetőleg annak ötös kamatait jogérvényes módon és alakban az egyesület részére biztosítja.

Községek mint erkölcsi testületek alapító tagokul felvehetők, ha az egyesület fenállásának idejére 5 frt évi járulék befizetésére magukat jogérvényes határozattal kötelezik, ha bár alapítványi tőkét sem be nem fizetnek, sem nem biztosítanak. Az alapító tag jogait meghatalmazott által is gyakorolhatja, mi azonban az igazgató-választmányánál szóval vagy írásban bejelentendő. Az alapító tag jogai annak elhunytával mindig csak egy utódra szállhatnak, több örökösnél végrendekezés hiányában a legközelebbi egyenes és legidősebb férfi-örökös a jogosított, a kötelezettség azonban az egész örökséget terheli. Az örökös iránt kétség forogván fenn, azt eloszlatni az ig. választmányi gyűlések által hozott határozatok mikénti végrehajtásának megvizsgálása.

11. §.

Rendes tag, ki magát az év elején lefizetendő évi 5 forint tagsági díj lefizetésére kötelezi. A rendes tag mindenkor csak egy szavazattal bír; jogait csak személyesen gyakorolhatja s kivételnek csak a jogi személynél van helye, kik jogukat képviselő által gyakorolják; a képviselő azonban meghatalmazását az igazgató-választmányának bemutatni tartozik.

12. §.

Pártoló tag az, ki az egyesület kiadásainak könnyebb fedezhetése szempontjából évenként egy forint tagsági díj fizetésére magát kötelezi. A rendes és pártoló tagok jogai úgy kötelezettségei a megalakulás napjától, illetőleg a belépést megelőző január hó 1-től számított hat évre terjednek. Ezen idő lefolyta után ha az egyesületből való kilépés mindenkor december havában be nem jelentetik, a tagsági kötelezettség hallgatagul megújítottnak tekintetik további hat évre, illetőleg mindaddig, míg a kilépés bejelentve nem lesz. Az egyesületi év két utolsó hónapjában belépő tagok fizetési kötelezettsége csak a következő január hó 1-én kezdődik.

Azon jelentkező, ki 100 frton felül fizet évenként állami adót, tekintettel vagyoni állására — csak mint rendes tag vétethetik fel.

13. §.

Az évdíjas tagok kötelezettsége 6 éven belül is megszűnik: halál és csőd esetén. Azon évdíjas tagok, kik kötelezettségük tartamán belül a megye területéről elköltöznek, tagdíjuk további fizetése alól felmentésüket az igazgató-választmánytól kérhetik, mely ily kérelmek felett esetről-esetre határoz.

14. §.

A néptanítók pártoló tagok, kik semmiféle tagsági díjra nem kötelezettek.

15. §.

Tiszteletbeli tagok az egyesület közgyűlése által az igazgató-választmányi indokolt javaslatára életfogytiglan választott oly bel- és külföldi tekintélyek, kik a mezőgazdaság érdekében tett anyagi és szellemi működésük által kitüntek. Ha a választás külföldi egyénekre esnék, az helybenhagyás végett a kormányhoz felterjesztendő.

16. §.

Minden egyleti tag az egyesület közös előnyeiben egyenlő joggal bír; a közgyűléseken feloszallhat, az egyesület körébe vágó intézkedéseket indítványozhatja, a számadásokat megtekintheti, irántuk a közgyűlésben észrevételeket tehet, szavazattal azonban csak az alapító és rendes tagok bírnak. Az alapító tagok szavazata egyesületi törzsvagyont érintő intézkedéseknél kétszeresen számít.

17. §.

Mind az alapítványi tőkék kamatai mind a tagsági járulékok előre fizetendők, tehát mindenkor január hó 1-én esedékesek; a mennyiben pedig e hónap folytán be nem fizetnének, per utján is behajthatók.

Az egyesület belszervezete.

18. §.

Az egyesület ügyeit intézi:
a) A közgyűlés az egyesület tisztségviselőivel.
b) Az igazgató-választmány.
c) A szakosztályok
d) Az egyesületi igazgató, a titkár közreműködésének igénybevételével; a kísérleti tér kezelése, a beszerzési és értékesítési ügyletek elintézése tekintetében.

A közgyűlésekről.

19. §.

Az egyesület minden évben két rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai, a közgyűlés megtartása előtt legalább 14 nappal az egyet hivatalos lapjában közzéteendő felhívás utján meghívandók.

20. §.

A közgyűlés tárgyai:
a) Tisztségviselők u. m. elnök, alelnökök, igazgató, pénztárnok, titkár, számvéví, ügyvéd választása.
b) Az egyesület jövedelmeinek és kiadásainak megvizsgálása és ennek folytán a pénztárnok feloldozása vagy elmarasztalása.
c) Az évi költségvetés megállapítása.
d) Az ig. választmányi gyűlések által hozott határozatok mikénti végrehajtásának megvizsgálása.
e) Az ig. választmány által kijelölt tiszteletbeli tagok megválasztása.
f) Az egyesület tagjai által tett indítványok és javaslatok megvitatása és azok foganatosítása fölötti intézkedések.
g) Az alapszabályok időszertinti megvizsgálása és azoknak a kor követelményeihez képest megváltoztatása vagy javítása.
h) Az egyesület érdekében teendő nagyobb mérvű vállalkozásoknak kezdeményezése és ezek fölötti intézkedés.
i) Az igazgató-választmány tagjainak megválasztása.

21. §.

A közgyűlések nyilvánosak s ezeken az egyesület minden tagja és a járási vagy vidéki körök küldöttei részt vehetnek. A szavazattal bíró jelenlevők a tárgyak felett érvényesen határozhatnak szavazattöbbség alapján. Az alapítványi tőkék hovatartozását iránt hozott határozat csak azon esetben hajtható végre, ha ehhez az alapítók többsége hozzájárul; mi végből a hozott határozat minden alapító tagnak, ki a közgyűlésen jelen vagy képviselve nem volt, posta utján, levélynélve mellett oly felhívással küldendő meg, hogy hozzájárulása iránt 14 nap alatt nyilatkozzék, amennyiben ezt nem tenné, úgy fog tekintetni, mint ki a hozott határozatba hallgatag beletnyugszik. Egyenlő szavazatok esetén, az elnök szavazata dönt.

A tisztségviselőkről.

22. §.

Az elnök, alelnökök és igazgató a közgyűlés által hat évre választatnak. Az elnök akadályoztatása esetén egyik alelnök vezeti a közgyűléseket és igazgató-választmányi üléseket, és képviseli az egyesületet hatóságok előtt; összehívja a köz- és választmányi gyűléseket annyiszor, a hányszor azokat szükségesnek tartja vagy az igazgató ez iránti megkeresésére, vagy pedig tiz tagnak írásban indokolt kívánatára; aláírja a jegyzőkönyveket, felterjesztéseket, diszokmányokat, esetleg terhes szerződéseket, a költségvetésben előre nem látott esetekben 100 forintig saját felelősségére utalványoz.

23. §.

Végül vezeti az egyesületi titkár közreműködése mellett az egyesületi kísérleti tér kezelését — általában felügyel minden kísérletezési ügyekre; közvetíti a gazdasági czikkék, eszközök, termények beszerzését és értékesítését; e tekintetben intézkedésének eredményéről negyedévenként az igazgató-választmányhoz jeleintést tesz.

24. §.

Az egyesület titkára vezeti az igazgató-választmányi és közgyűléseken a jegyzőkönyveket, fogalmazza a miniszteriumhoz intézendő felterjesztéseket, hatóságokhozí átiratokat, megkereséseket, aláírja mindazon okmányokat, melyeket az elnök is aláír, — szerkeszti a gazdasátra vonatkozó előterjesztéseket, kezeli és őrzi az egyesület irat- és könyvtárát, valamint egyéb leltári vagyonát, s arról a leltárt elkészíti. Az igazgató felügyelete mellett vezeti az egyesületi kísérleti tér kezelését, vele együtt intézi a gazdasági czikkék, eszközök, termények beszerzését és értékesítését. Akadályoztatása esetén ideiglenes helyettesítéséről az elnökség gondoskodik.

25. §.

Az igazgató és titkár az egyesület tagjainak minden gazdasági ügyben kívánt felvilágosítást hivatalból megadni tartoznak; e célból az egyesület székhelyén állandó központi irodát

rendeznek be. Ugyancsak ezen helyiségben elfogadnak és közvetítenek megbízásokat, gazdasági eszközök, gépek, műtrágyák vételmagvak s általában termények vételére vagy értékesítésére.

Az ezért szedhető díjak és illetékek mennyiségét az igazgató-választmány állapítja meg, valamint az arányt is, mely szerint ezen jövedelem mint tiszteletdíj, esetleg az igazgató tiszteletdíjára és a titkár javadalmazására fordíttassék.

26. §.

A titkár egyuttal vándortanító is, — mint ilyen az igazgató-választmány vagy az egyesületi igazgató utasítása szerint időszakonként és vidékenként gyakorlati és a nép felfogási képességéhez alkalmazott előadásokat tart, — ezen előadások bő kivonatat írásban bemutatja s az igazgató jóváhagyása után az egyesület hivatalos lapjában is közzéteszi. Az előadások megtartása és eredményéről az igazgató-választmányhoz is jelentést tesz. Az egyesületi igazgatónak a 23. §. meghatározott intézkedéseivel közreműködik. A titkár állandó fizetésben részesül.

27. §.

Az egyesület pénztárnoka kezeli az egyesület vagyonát, beszedi a tagsági díjakat, fűdözi elnöki és igazgatói utalványra a kiadásokat; a közgyűlés elé számadásait évenként beterjeszteni tartozik és attól felmentését kérheti. A pénztárnok az egyesület vagyoni állapotához képest évi díjjazásban részesül.

28. §.

A számvéví megvizsgálja a pénztári számadásokat, melyek a közgyűlés által felülvizsgálatván s e bizottság jelentésének alapján a közgyűlés határozatot hoz.

29. §.

Az ügyész felügyel az egyesület jogaira, képviseli az egyesületet bíróságok előtt, behajtja a hátralékos tagdíjakat, úgy az egyesület egyéb követeléseit, pert azonban csak az elnök meghatalmazása folytán kezdhet.

Az igazgató-választmányról.

30. §.

Az igazgató-választmányt képezik: az egyesület, valamint a járási vagy vidéki körök tisztségviselői, a szakosztályok elnökei és alelnökei, továbbá a közgyűlés által az alapító és rendes tagok közül e célra 3 évre választott 50 tag. Ha választmányi tag szakosztályi elnökké választatik, helyébe új tag választandó. Igazgató-választmányi gyűlések rendszeren minden év január április, július és október hó első felére az elnök által hivandók egybe. Tárgyai ezen választmányi üléseknek mindazon ügyek fölötti intézkedés, melyek ezen alapszabályok III. cizme alatt elősorolva, továbbá bármely választmányi tag által tett indítvány fölötti tanácskozás, valamint annak szavazás utján eldöntése. A midőn szakosztályok jelentései tárgyalatnak, ily ülésekben a szakosztály jegyzője vagy az ügy előadásával megbízott más tag is részt vehet, fe: is szóallhat, de nem szavazhat. A választmány által hozott határozatok az elnök által azonnal végrehajtandók. Jegyzőkönyveit két jelenvolt tag, kiket az elnök az ülés kezdetén jelöl ki, hitelesíti s elnök és titkárral együtt aláírja.

A szakosztályokról.

31. §.

Az egyesület öt szakosztályra oszlik u. m.: a) Közgazdasági és statisztikai, b) földmívelési, c) állattenyésztési, d) gépészeti, e) végre kertészeti, szőlőszeti és méhészeti szakosztályra.

a) Közgazdasági és statisztikai osztályok hatásköre:

Oly eszméket felderíteni, melyek a köző emelésére, egy a szegénység enyhítésére jótékony befolyással lehetnének. A gazdaságnak előmozdítására szükségendő tőkék megszerzése, a megyében a közlekedés könnyítésére és gyorsítására célzó vállalatok létrehozását közvetíteni, az utak javítására szolgáló czélszerű eszközökre a hatóság figyelmét felhívni. A vizsábályozásoknál észlelt czélelles eljárást kimutatni, okszerű szabályozás módját és czélszerűségét körvonalozni, az állóvizek lecsapolása, a csatornázások és öntözések fölött öröködni, rétöntözés nagy fontosságára, — ott a hok annak lehetőségére mutatkozik — az érdekelt birtokosokat figyelmeztetni s nekik az irányt kimutatni, a gazdaság érdekének megfelelő gyáripár létesítésére ösztönd adni, statisztikai adatokat megvényk terményességéről gyűjteni, az évi termést a szükségletekkel összehasonlítani és így a kivitelt maradt mennyiséget kipuhatólni. Hasznos vállalatokra ösztönd adni és oda működni, hogy a községek és egyletek ebbeli vállalkozásokra hajlandók legyenek, ésszerű gazdaság fölött népszerűen irt olcsó könyvek terjesztéséről gondoskodni, erkölcsrontó népszokásokat megszüntetni s a netán elkorcsosodott eselédtség javítására célzó indítványokat tárgyalni.

b) A földmívelési szakosztály hatásköre: Mindenekelőtt az intenzív hatályos gazdaságnak előnyeit kiemelni s megvényk éghajlat-

viszonyaihoz és talaj mivoltához képest egy a helyi érdeket tekintve a leghasznosabb változást javaslatba hozni, miután változást csak elegendő trágya mellett gyakorolható, ez pedig csak bő takarmány mellett nyerhető, mit száraz éghajlatunknál fogva elérni nem csekély feladat, ennél fogva a szakosztály szigorúan teljesített megkísérlés után megállapítani törekedjék, hogy melyik takarmánynövény termelése lenne meggyőzően különféle vidékein legelőnyösebb. A takarmány haszonvetősége nem annak bő mennyiségétől, hanem az abban tartalmzott tápanyagtól feltételezzük; azért az illető szakosztályok feladata leendő kiemelni és népszerű módon közzétenni, mily szarogatási rendszer mellett lehet legelőnyösebb szénatakarományt nyerni, továbbá a különféle takarmánynemeknek legvalószínűbb használatát és azokban létező tápanyagok fontosságát kétségtelen, megbízható vegytani elemzés által kipuhatolni s a gazdákkal megismertetni.

Minthogy jó termés kedvező időjárásnál is csak a földnek jó művelése által várható, a szakosztálynak oda kell hatni, hogy a népnél a tökéletes talajművelés, jó szántás, boronálás és porhanyítás s a sorvető gépek terjedt használatával általánosítsassék.

Feladata ezen szakosztálynak, hogy ne csak sok, de a külföldi piacok számára is kitűnő jelességű versenyképes gabona termelésére adjon irányt; figyelmet kell tehát fordítani kísérletek által a gabona nemesítésére magválasztás, sor- és kapamivelés, számitás szerinti egybehasonlító műveletek s a mesterséges trágyának kísérleti felhasználása által: a túlságos arányú gabonatermelés mérséklésére törekedni kereskedelmi- és iparnövények meghonosítása s a létezők terjesztése által — szinte e szakosztály feladatát képezendi, szóval mindazt, mi a gazdasági arányok helyes megállapítására, összertermelésünk fokozására s általában mezőgazdaságunk emelése s virágztatására elméleti és gyakorlati uton üdvönsnek mutatkozik — felkarolni.

Fontos feladata leendő végre ezen szakosztálynak a trágyagyűjtés és okszerű trágyakezelés ismertetése; végül pedig: a műtrágyák ismertetése, használatuk, alkalmazásuk iránti gyakorlati utmutatás megadása, főleg pedig gondoskodás arról, hogy a gazdaközönségnek a műtrágyák beszerzése lehetőleg megkönnyíttessék.

c) Az állattenyésztési szakosztály hatásköre: Az állattenyésztés a mezőgazdaság legfontosabb ága; a hol ezt figyelemre nem méltatják, ott pang a mezőgazdaság.

E szakosztály tevékenységének tehát oda kell irányulnia, hogy a mezőgazdasággal kapcsolatosan elhanyagolt állattenyésztésünk is lendületet adjon. Különösen pedig feladata e szakosztálynak:

A juhászatot illetőleg miután az ausztráliai külterjes gyapjuterelés közönségesebb fajú gyapjuk ellen erős versenynyel küzd, esetleg a finomabb gyapjutereléssel, vagy oda kell törekedni, hogy gyapju is hus együttesen termeltesse. Számitásokon alakuló gyakorlati kísérletekkel tüntetendvén ki a leghasznosabbat. Hanysatoló marhatenyésztésünknek — hol a birtokviszonyok a belterjes gazdálkodást teszik indokoltá, istállózás általi virágztatása, megválasztása a fajoknak vidékenként, amint azok kiválólag teljes — igavonás — avagy hustermelésre vannak hivatva, lehet egyesítése az említett három főtulajdonnak kísérletek által, tej- és sajtársulatok alakítása, tenyészbiák megszerzésének közvetítése a községek számára. Figyelmeztetés a hustermelés fontosságára, egy a szarvasmarhák, mint a sertésekre nézve; hogy a gazdaság jövedelmét részben ezekből szerezzék be a gazdaközönség, mi által azon célzt is elérjék, hogy sok és jó marhatartás mellett egy a takarmány, mint a gabnatermelés fokozódik.

d) A gépészeti szakosztály hatásköre: Meghatározza azon gépeket, ekeket és egyéb gazdasági eszközöket, melyek a meggyőzően különböző vidékeihez képest legcélszerűbben alkalmazhatók. Kiterjeszti figyelmét azon olcsó gépekre és gazdasági eszközökre, melyeket a kisebb birtokos is megszerezhet magának. Pártfogás alá veszi azon hazai, első sorban pedig megyei gépezeteket és iparosokat, kik a gazdasági eszközök tökéletesíteni és újakat készíteni képesek. Tudomást szerez azon gépezetek és iparosokról, kik jó és tökéletes munkát szolgáltatnak; célszerű gépek és eszközök beszerzése és azoknak kisorsolása által azokat vidékenként megismertetni és terjesztetni iparkodik. A javításokat és újításokat szigorú kísérletek által megbirálni s a jónak találtakat megismertetni.

e) A kertészeti, szőlőszeti és melhészeti szakosztály hatásköre:

Az utak és haszontalan földek befásítása a vidéket nemcsak ékesíti, hanem éghajlatára is jótékony befolyást gyakorol, azért ezen szakosztály feladata odahatni, hogy az utak mellékei és haszontalan földek befásítsassanak. Ezen szak-

osztály szerezzen meggyőződést az iránt, hogy a községekben felállítandó faiskolákra és a hernyószedésre hozott törvényeknek s megyei rendszabályoknak elég van-e téve és miként kezeltetnek a faiskolák. A szőlőtenyésztés az által javítottassék, hogy a sokféle faj egy szőlőhegyen megszüntessék és a bor minőségének emelése tekintetéből csak néhány jobb — a talaj és éghajlatnak megfelelő — faj tenyésztessek.

Szőlőhegy rendszabályok életbeléptetése és a fák pusztító ellen szigorú rendszabályoknak a hatóság útján leendő kieszközölése; a hasznosabb gyümölcs- és szőlőfajok megismertetése, azok tenyészésének előmozdítása; a beszerzésüknek közvetítése szintén e szakosztály feladatai közé tartoznak. A méhtenyésztés azzal mozdíttassék elő, hogy a mozgatható építkezéssel való tenyészést a közönséggel megismertesse és ezen újabb mód szerinti tenyészésre a gazdaközönséget buzdítsa, a méhek iránt táplált rosz előítélet és kártékony szokásokat megszüntesse, a legcélszerűbb méhkasokat megismertesse és azok megszerzését közvetítse.

32. §.

Mindenki, a ki magát az egyesületbe beiratja, köteles azon szakosztályt megnevezni, melybe soroztatni kíván, s így működési körét megjelölni, mely által az egyesület közös érdekeit előmozdítani szándékozik.

33. §.

Minden szakosztály saját osztályában egy elnököt, két alelnököt és egy jegyzőt választ, kik osztályuk érdekeit képviselik és ügyeiket vezetik.

34. §.

A szakosztályok annyiszor, amennyiszor a szakosztályok érdekében szükségesnek mutatkozik, az osztály elnökének összehívására gyűlést tarthatnak. Ezen szakosztályi gyűlések a tagok határozata szerint, a megye különböző vidékein tartatnak meg s három nappal előbb az egyesület igazgatójának bejelentendők, hogy ez vagy a titkár azokon mint hallgató tag megjelenessen, vagy magát képviseltesse, hogy ezáltal az egyleti mozgalmakról kellő tudomást szerezhessen. A szakosztályi gyűlések jegyzőkönyvei részletes jelentés mellett az egyesületi igazgatónak az ülés után legfőbb nyolcz nap alatt beterjesztendők.

35. §.

A szakosztály kebelében a szakosztályi elnök tartozik a megyei egyesület érdekeinek szemmel tartása mellett az illető szakosztály vezetését szorgalmasan és részrehajlatlanul teljesítenie, a szakosztályi érdekeit nem mellőzve, az összes megyei egyesület érdekeit is mindig figyelemben tartani.

Panaszok eldöntése.

36. §.

Az egyesületi viszonyokból származó vitás kérdések eldöntésére az egyesület békebiróságot szervez, melyből a panaszos felek esetről-esetre az elnökségnek előre bejelentve 3-3 tagot választanak s az elnökség egy hetedik tagot, mint elnököt küld. A békebiróság tagjainak egyenlő szavazata mellett az elnök szavazata dönt. A panaszos felek becsületszavukra fogadják a békebiróság előtt, hogy a kimondott ítéletben telebbezés nélkül megnyugosznak.

Egyesületi vagyon.

37. §.

Az egyesületi vagyon áll: 1-ször. Alapítványi tőkékből, melyek ha befolyának takarékpénztárban elhelyezendők s ugy ezek, mint a kötvényekkel biztosított alapítványi tőkének csak kamatai fordíthatók folyó kiadásokra, a tőke maga csak nagyobb beruházás vagy vásárlásra és csak az alapítók többségének hozzájárulásával használható fel.

2-ször. Egyéb tőkékből és leltárilag évenként kimutatandó ingó vagy ingatlan vagyonból, melyekről a közgyűlés — amennyiben alapítványi tőkét nem helyettesítenek — szabadon, belátása szerint rendelkezik.

38. §.

A készpénzüli befolyó vagyont, hitelpapírokat és a takarékpénztárban elhelyezett tőkéket az egyesület pénztárnoka kezeli. Takarékpénztári könyvecskék azon záradékkal látandók el, hogy a tőke csak elnöki utalványra fizethető ki.

Az alapítványi kötelezvények az igazgató és pénztárnok, egyéb leltári vagyon a titkár kezelése alatt állanak. A közgyűlés ezek kezelésére külön egyént is választhat.

Az egyesület tartama.

39. §.

Az egyesület tartama határozatlan időre szól; ha azonban a tagok száma oly csekély lenne, hogy azok célzt nem érhetnének, vagy pedig a tagok kétharmada a feloszlást kimondaná, az egyesület megszűnteti működését és alapvagyonát vármegyei gazdasági célra fordítja. Az alapító tagok jogosítva vannak azon gazdasági célzt kijelölni, melyre alapítványuk vagy annak meglévő része fordíttassék. Az erre vonatkozó közgyűlési jegyzőkönyv a földmívelési-, va-

laminat a belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett felterjesztendő.

A kormány felügyelete.

40. §.

A hazai törvények alapján az állam az egyesület felett felügyeleti jogot gyakorol s az üléseknél esetről-esetre kiküldendő biztos jogosítva van arra, hogy az egyesület választmányi- és közgyűléseiben részt vegyen s azon határozatok ellen, melyek által a törvényeket vagy ezen alapszabályokat megsértve lenni véli, óvását megtegye.

Gömör-Kishont vármegye területén alakuló járási vagy vidéki körökről.

41. §.

A tagok sikeresebb működhetése és a különböző vidékek helyi érdekeinek jobb kiélgethetése végett közigazgatási járásonként vagy gazdaságilag egyöntetű viszonyokkal bíró vidékenként az egyesületi tagok járási vagy vidéki körökké alakulhatnak, ezek működési körüket az egyesület alapszabályainak keretén belül maguk határozzák meg, erre vonatkozó határozataikat a megyei egyesületnek bemutatják, hogy az, amennyiben saját szervezeteinek megbontására nem vezetnek, azokat megerősítse.

Az így alakult járási vagy vidéki kör területén lakó minden egyesületi tag a körnek tagja s évi díjak — és pedig a pártolóké egészben, a rendes tagoké egy harmad részben a kör céljaira fordíthatók, azonkívül is a megyei egyesülettől anyagi és szellemi támogatást igényelhetnek, melynek mérvét a közgyűlés állapítja meg, mi végből a körök az általuk célbavett versenyek és kiállítások vagy díjazások tervezetét a megyei egyesülethez előzőleg beterjesztik.

42. §.

A járási vagy vidéki körök ezen kapcsolatból kifolyólag még következő jogokkal bírnak: a) A járási vagy vidéki körök tisztviselői — elnök, titkár és pénztárnok az egyesület igazgató-választmányának ülés- és szavazattal bíró tagjai.

b) Ezen tisztviselők s a járási és vidéki körök küldöttei, még ha a megyei egyesületnek csak pártoló vagy levelező tagja is, a közgyűlés szavazattal bíró tagjai.

c) Küldötteket annyit választhatnak, a hány-szor 20 pártoló és levelező tagjuk van.

d) Jegyzőkönyveik a hivatalos lapban közzétételnek.

e) Jogosítva kiállításaiknál az egyesület közreműködését igénybe venni.

Ezeket kivül az egyesület a kormány és járási vagy vidéki körök közt a levelezést közvetíti.

43. §.

A járási és vidéki körök kötelezettségei a következők:

a) A rendes tagok évdíjainak kétharmadát az egyesület pénztárába beszolgáltatni.

b) A mezőgazdaság körébe vágó és hozzájuk utalt kérdések felett tanácskozni és annak eredményét közölni.

c) Az egyesületnek a mezőgazdaság emelésére célzó határozatainak saját körükben érvenyt szerezni.

d) A járási, vagy vidéki köröknek a mezőgazdaság emelésére célzó határozatait az egyesület tudomására juttatni, ugy a szükséges statisztikai adatokat az egyesületnek hiven beszolgáltatni.

e) A nyújtott segélyezésről részletes kimutatást beterjesztetni.

f) Jegyzőkönyveiket az egyesületnek megküldeni és működésükről időnként kimerítő jelentést tenni.

44. §.

A Gömör-Kishontvármegyei gazdasági egyesület 200 forint alapítványi tőkével az országos magyar gazdasági egyesület alapító tagjává lévén, vele a közös gazdasági érdekeknek egyesült erővel leendő támogatása végett szövetségbe is lépett.

E szövetségi viszonyból kifolyólag a gazdasági egyesület köz- és igazgatósági választmányi üléseinek jegyzőkönyveit megküldi, közli vele tagjainak számát s az évi működésről szóló jelentést. Megengedi, hogy köz- és igazgatósági választmányi ülésein is az országos gazdasági egyesületnek, egy vagy több tagja is részt vehessen.

45. §.

Viszont az országos gazdasági egyesület köz- és igazgatósági választmányi üléseinek jegyzőkönyveit megküldi és feljogosítja az egyesületet, hogy ezen gyűlésekre úgy az évenkénti országos fontosságú és közérdeklő kérdések megvitatására tartandó tanácskozmányra tetszés szerinti számban tagokat küldhet, kik ott a tanácskozásban részt is vehetnek, szavazásnál azonban az egyesület nevében közülök csak egy szavazhat.

Ezen szabályok a nm. m. kir. földmívelési miniszteriumhoz felterjesztetnek.

Szakall András, Farkasfalvi Farkas Ábrahám, i. e. titkár, i. e. elnök.